

VAN DE REDACTIE

Een gezonde geest

'Een gezonde geest in een gezond lichaam' is een welbekend gezegde uit de klassieke oudheid. Het gezegde benadrukt de balans tussen mentale en fysieke gezondheid. Regelmatig bewegen, gezond eten, en voldoende rust nemen is niet alleen goed voor het lichaam, maar ook voor de concentratie en de gemoedstoestand. Hoewel de medische wetenschap gestaag vooruitgang boekt met de gezondheid van het lichaam, wordt de gezonde geest een steeds uitdagender probleem. In 2024 ervoer ongeveer 20% van de werknemers enkele keren per maand of vaker psychische vermoeidheid door het werk (burn-outklachten) volgens het CBS. In 2014 was dit percentage nog 14%. De beroepsgroep actuaris als werkende sector werd hierbij niet onderscheiden, maar actuarissen merken wel de gevolgen van deze stijging in hun werk.

Max Kaspers legt namelijk in zijn interview uit dat steeds meer mensen arbeidsongeschikt worden. Hierbij geeft hij aan dat met name bij jongeren de instroomkans vanwege mentale klachten sterk toeneemt. Hij stelt daarom ook dat de belangrijkste problemen qua arbeidsongeschiktheid niet door de opzet van het WIA-stelsel komen, maar door maatschappelijke trends en door de praktische uitvoering. Ook in andere artikelen komen arbeidsongeschiktheid en de WIA uitvoerig aan bod. Jan-Maarten van Sonsbeek kijkt naar het verleden en de toekomst van de WIA, terwijl Maarten Trimp het kansstelsel bespreekt waarmee verzekeraars een kwantitatieve inschatting van het WIA-risico kunnen maken. Tot slot geven vier actuarissen tips om de WIA te hervormen, waarin ze ook de rol van de actuaris toelichten.

Een ander centraal thema in dit nummer is de zorg. Veertien jaar geleden begon ik mijn actuariële carrière bij een zorgverzekeraar. De jaarlijkse premiestelling was elk jaar weer een boeiend traject met nationale belangstelling. Hoewel de premie voor iedereen gelijk is, krijgt een zorgverzekeraar voor elke verzekerde een compensatie vanuit het rijk op basis van het vereveningsmodel. In mijn begintijd zat het vereveningsmodel er soms nog naast, waardoor zorgverzekeraars onbedoeld grote winsten konden maken. De publieke opinie sprak stelselmatig van graaiers in de zorg, terwijl de sector de klanten slechts een stabiele premie wilde voorschotelen en geen winstoogmerk kent. Dit was een van de voorbeelden die het zorgactuarieel erg dynamisch maakt.

In het openingsinterview geeft Ernst Kuipers zijn opinie over het huidige zorgsysteem. Als oud-minister van Volksgezondheid en als een van de meest zichtbare spreekbuizen tijdens de coronapandemie kan hij als geen ander een helikopterblik bieden op de zorg. Hij benadrukt het belang van zowel preventie als nieuwe technologie om de zorgkosten beheersbaar te houden. Deze visie sluit aan op het inhoudelijke artikel van Charlotte van Leeuwen en Puck Veeling, die uitwerken hoe AI en actuariële modellen kunnen bijdragen aan betaalbare zorg, terwijl Michael Blom en Sheetal Nicolaas dieper ingaan op risk management in de zorg.

Tot slot zorgt een goede gezondheid ervoor dat we langer leven, waarmee we een laatste kernthema raken van het actuarieel. Hans de Mik bespreekt in zijn artikel of stijgende levensverwachting ook leidt tot extra gezonde levensjaren, terwijl Fanny Janssen de gevolgen van sociaal-economische omstandigheden op de levensverwachting bekijkt vanuit Europees perspectief. Of je nou leven-, schade-, of zorgactuaris bent, hopelijk stimuleren we met dit nummer je actuariële geest.

Koos Gubbels
Hoofdredacteur

